



# รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ  
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ  
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์  
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ



LIRT

(สำเนา)



## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๒) ๐๐๑๐/(ร ก)๕ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญ คณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายคณิตสร นาวานุเคราะห์
๒. นางสาวจาวรรรณ เสงตระกูล
๓. ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศิริธรานนท์
๔. นายตุลิต อุซุพงศ์อมร
๕. นายบดินทร์ อิศวณิชย์
๖. พลโท บรรเทิง พูนซ่า
๗. นายประเจิต สุขแก้ว
๘. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา
๙. นายพรสิทธิ์ ศรีอรทัยกุล
๑๐. นายสมชาย สกุลสุวรรรัตน์
๑๑. นายสมศักดิ์ สันทนาคณิต
๑๒. นายสันติ วิลาสต์กตานนท์
๑๓. พลเอก องค์กร ทองประสม
๑๔. นายอภิชาติ จีระพันธุ์



บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว  
จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) บดินทร์ อัสวาณิชย์

(นายบดินทร์ อัสวาณิชย์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายปิญญา ไชยเฮ็ง)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๐ - ๑

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๑

ปัญญา/สรญา/ประเสริฐ/สุภาภรณ์/จารุพร/ฤทัยรัตน์ ทาน



**รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ**  
**พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์**  
**(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....**  
**สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

-----

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๑๕ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

- |                                    |   |
|------------------------------------|---|
| ๑.๑ นายบดินทร์ อัครวานิชย์         | เป็นประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ               |
| ๑.๒ นายพรสิทธิ์ ศรีอรทัยกุล        | เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง |
| ๑.๓ นายประเจิด สุขแก้ว             | เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ คนที่สอง   |
| ๑.๔ นายดุสิต อุซุงค์อมร            | เป็นเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ            |
| ๑.๕ ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศิริธรานนท์ | เป็นโฆษกคณะกรรมการการวิสามัญฯ                 |

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นายปัญญา ไข่มณี ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง สำนักกรรมการการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๓ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

**กระทรวงพาณิชย์**

**กรมพัฒนาธุรกิจการค้า**

- |                         |
|-------------------------|
| ๓.๑ นายหนี่ วิฑูรกุล    |
| ๓.๒ นายสำราญ แดงดั่ง    |
| ๓.๓ นายจิตรกร ว่องเขตกร |

- |                       |
|-----------------------|
| ผู้อำนวยการกองนิติการ |
| นักวิชาการพาณิชย์ ๘   |
| นิติกร ๗              |

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ



LIRT

## ๕. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๑๐๒๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔ ยกเลิกมาตรา ๑๐๒๑ และ มาตรา ๑๐๒๒	คณะกรรมการการตัดออก
มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๑๐๒๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๐๒๓/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๑๐๙๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๘ ยกเลิกวรรคห้าของมาตรา ๑๑๑๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๑๐๑๑/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐ ยกเลิกมาตรา ๑๑๔๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๑๑๗๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๑๑๙๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๑๒๐๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๑๒๒๖	ไม่มีการแก้ไข

(๓)

มาตรา ๑๕	แก้ไข (๔) ของมาตรา ๑๒๓๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๔๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	ยกเลิกส่วนที่ ๑๑ การถอนทะเบียนบริษัทร้าง มาตรา ๑๒๕๖ ของหมวด ๔ ในลักษณะ ๒๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	เพิ่มความเป็นส่วนที่ ๑๒ การแปรสภาพ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็น บริษัทจำกัด มาตรา ๑๒๕๖/๑ มาตรา ๑๒๕๖/๒ มาตรา ๑๒๕๖/๓ มาตรา ๑๒๕๖/๔ มาตรา ๑๒๕๖/๕ และมาตรา ๑๒๕๖/๖ มาตรา ๑๒๕๖/๗ ของหมวด ๔ ในลักษณะ ๒๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	แก้ไข (๑) ของมาตรา ๑๒๕๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	เพิ่มความ เป็นหมวด ๖ การถอนทะเบียนห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดร้าง มาตรา ๑๒๗๓/๑ มาตรา ๑๒๗๓/๒ มาตรา ๑๒๗๓/๓ และมาตรา ๑๒๗๓/๔ ในลักษณะ ๒๒	ไม่มีการแก้ไข

๖. คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม  
มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว



(นายตุลิต อุซุงค์อมร)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ



LIRT

ร่าง  
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

.....  
.....  
.....

.....  
.....  
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์  
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ  
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....  
.....  
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล  
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวัน  
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ  
พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๒๐ บุคคลทุกคนเมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนด  
ในกฎกระทรวงแล้ว ชอบที่จะตรวจเอกสารซึ่งนายทะเบียนเก็บรักษาไว้ได้ หรือจะขอให้คัดสำเนา  
หรือเนื้อความในเอกสารฉบับใด ๆ พร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้องมอบให้ก็ได้

ผู้มีส่วนได้เสียของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใด ๆ เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียม  
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ชอบที่จะขอให้นายทะเบียนทำใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน  
ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นให้ก็ได้”



LIART

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑๒๑ และมาตรา ๑๑๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๒๓ ผู้เป็นหุ้นส่วนก็ดี ห้างหุ้นส่วนก็ดี หรือบริษัทก็ดี จะถือเอาประโยชน์แก่บุคคลภายนอกเพราะเหตุที่มีสัญญาหรือเอกสาร หรือข้อความอันบังคับให้จดทะเบียนตามลักษณะนี้ยังไม่ได้ จนกว่าจะได้จดทะเบียนแล้ว แต่ฝ่ายบุคคลภายนอกจะถือเอาประโยชน์เช่นนั้นได้

แต่ถึงกระนั้นก็ดี ผู้เป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทซึ่งได้รับชำระหนี้ก่อนจดทะเบียนนั้นย่อมไม่จำต้องคืน”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒๓/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๐๒๓/๑ ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจะยกมาตรา ๑๐๒๓ ขึ้นต่อสู้บุคคลภายนอกผู้สุจริตเพื่อไม่ให้ต้องรับผิดชอบโดยอ้างว่าผู้เป็นหุ้นส่วน ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือกรรมการไม่มีอำนาจกระทำการมิได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๙๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๙๗ บุคคลใด ๆ ตั้งแต่สามคนขึ้นไปจะเริ่มก่อการและตั้งเป็นบริษัทจำกัดก็ได้ โดยเข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิ และกระทำการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกวรรคห้าของมาตรา ๑๑๑๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๑๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๑๑๑/๑ ในการจัดตั้งบริษัท ถ้าได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนดังต่อไปนี้ภายในวันเดียวกับวันที่ผู้เริ่มก่อการจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ กรรมการจะขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิและจดทะเบียนบริษัทไปพร้อมกันภายในวันเดียวกันก็ได้

(๑) จัดให้มีผู้เข้าชื่อถือหุ้นครบตามจำนวนหุ้นทั้งหมดที่บริษัทจะจดทะเบียน

(๒) ประชุมจัดตั้งบริษัทเพื่อพิจารณากิจการต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑๐๘

โดยมีผู้เริ่มก่อการและผู้เข้าชื่อถือหุ้นทุกคนเข้าร่วมประชุม และผู้เริ่มก่อการและผู้เข้าชื่อถือหุ้นทุกคนให้ความเห็นชอบในกิจการที่ได้ประชุมกันนั้น

(๓) ผู้เริ่มก่อนการได้มอบกิจการทั้งปวงให้แก่กรรมการ

(๔) กรรมการได้เรียกให้ผู้เข้าถือหุ้นใช้เงินค้ำหุ้นตามมาตรา ๑๑๑๐ วรรคสอง และเงินค้ำหุ้นดังกล่าวได้ใช้เสร็จแล้ว”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๗๕ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้ลงพิมพ์โฆษณา ในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราวก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังผู้ถือหุ้นทุกคนที่มีชื่อในทะเบียนของบริษัทก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่เพื่อลงมติพิเศษ ให้กระทำการดังว่านั้น ก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน

คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่นั้น ให้ระบุสถานที่ วัน เวลา และสภาพแห่งกิจการที่จะได้ประชุมปรึกษากัน และในกรณีที่เป็นคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่เพื่อลงมติพิเศษให้ระบุข้อความที่จะนำเสนอให้ลงมติด้วย”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๙๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๙๔ การใดที่กฎหมายกำหนดให้ต้องทำโดยมติพิเศษ ที่ประชุมใหญ่ ต้องลงมติในเรื่องนั้นโดยคะแนนเสียงข้างมากไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๐๔ การบอกกล่าวว่าจะปันผลอย่างไร ๆ อันได้อนุญาตให้จ่ายนั้น ให้บริษัทมีจดหมายบอกกล่าวไปยังตัวผู้ถือหุ้นที่ปรากฏชื่ออยู่ในทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกคน แต่ในกรณีที่บริษัทมีหุ้นชนิดที่มีใบหุ้นออกให้แก่ผู้ถือ ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราวด้วย”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน



LIRT

“มาตรา ๑๒๒๖ เมื่อบริษัทประสงค์จะลดทุน ต้องโฆษณาความประสงค์นั้น ในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งบริษัท รู้ว่าเป็นเจ้านี่ของบริษัท บอกให้ทราบรายการซึ่งประสงค์จะลดทุนลงและขอให้เจ้านี่ ผู้มีข้อคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใดในการลดทุนนั้น ส่งคำคัดค้านไปภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่บอกกล่าวนั้น

ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน ก็ให้พึงถือว่าไม่มีการคัดค้าน ถ้าหากมีเจ้านี่คัดค้าน บริษัทจะจัดการลดทุนลงไม่ได้ จนกว่าจะได้ใช้หนี้ หรือให้ประกันเพื่อหนี้รายนั้นแล้ว”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๒๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ถ้าจำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงจนเหลือไม่ถึงสามคน”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๔๐ บริษัทต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อย หนึ่งคราว และส่งคำบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งบริษัทรู้ว่าเป็นเจ้านี่ของบริษัท บอกให้ทราบ รายการที่ประสงค์จะควบบริษัทเข้ากัน และขอให้เจ้านี่ผู้มีข้อคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใด ในการควบบริษัทเข้ากันนั้นส่งคำคัดค้านไปภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บอกกล่าว”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๑๑ การถอนทะเบียนบริษัทร้าง มาตรา ๑๒๔๖ ของหมวด ๔ ในลักษณะ ๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นส่วนที่ ๑๒ การแปรสภาพห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัด มาตรา ๑๒๔๖/๑ มาตรา ๑๒๔๖/๒ มาตรา ๑๒๔๖/๓ มาตรา ๑๒๔๖/๔ มาตรา ๑๒๔๖/๕ มาตรา ๑๒๔๖/๖ และมาตรา ๑๒๔๖/๗ ของหมวด ๔ ในลักษณะ ๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“ส่วนที่ ๑๒

การแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัด  
เป็นบริษัทจำกัด

มาตรา ๑๒๔๖/๑ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มี ผู้เป็นหุ้นส่วนตั้งแต่สามคนขึ้นไปอาจแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดได้ โดยความยินยอมของ ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนและดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนที่จะให้แปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทจำกัด เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนให้ความยินยอม

(๒) ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งรู้ว่าเป็นเจ้านั้นของห้างหุ้นส่วนบอกให้ทราบรายการที่ประสงค์จะแปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัท และขอให้เจ้านั้นผู้มีข้อคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใดในการแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดนั้น ส่งคำคัดค้านไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บอกกล่าวนั้น ถ้ามีการคัดค้าน ห้างหุ้นส่วนนั้นจะแปรสภาพมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๑๒๕๖/๒ ในกรณีไม่มีการคัดค้านหรือมีการคัดค้านแต่ห้างหุ้นส่วนได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องประชุมเพื่อให้ความยินยอมและดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท (ถ้ามี)

(๒) กำหนดจำนวนหุ้นเรือนหุ้นของบริษัท ซึ่งต้องเท่ากับส่วนลงหุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนในห้างหุ้นส่วน และกำหนดจำนวนหุ้นของบริษัทที่จะตกได้แก่หุ้นส่วนแต่ละคน

(๓) กำหนดจำนวนเงินที่ได้ใช้แล้วในแต่ละหุ้น ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าแห่งมูลค่าของหุ้นแต่ละหุ้นที่ตั้งไว้

(๔) กำหนดจำนวนหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ รวมทั้งกำหนดสภาพและบุริมสิทธิของหุ้นซึ่งจะออกและจัดสรรหุ้นให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วน

(๕) แต่งตั้งกรรมการและกำหนดอำนาจของกรรมการ

(๖) แต่งตั้งผู้สอบบัญชี

(๗) ดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นในการแปรสภาพ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับบริษัทจำกัดว่าด้วยการนั้น ๆ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕๖/๓ หุ้นส่วนผู้จัดการเดิมต้องส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชี เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของห้างหุ้นส่วนให้แก่คณะกรรมการบริษัท ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้เป็นหุ้นส่วนได้ให้ความยินยอมและดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒๕๖/๒ เสร็จสิ้นแล้ว

ในกรณีที่ผู้เป็นหุ้นส่วนยังไม่ได้ชำระเงินค่าหุ้นหรือชำระเงินค่าหุ้นไม่ครบร้อยละสิบห้าของมูลค่าหุ้น หรือยังไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สิน หรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการ ให้คณะกรรมการบริษัทมีหนังสือแจ้งให้ผู้เป็นหุ้นส่วนชำระเงินค่าหุ้น โอนกรรมสิทธิ์ หรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่าง ๆ แล้วแต่กรณี ให้แก่คณะกรรมการ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง



มาตรา ๑๒๕๖/๔ คณะกรรมการบริษัทต้องขอจดทะเบียนการแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดต่อนายทะเบียน ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๕๖/๓ ครบถ้วนแล้ว

ในการขอจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด คณะกรรมการต้องยื่นรายงานการประชุมที่ผู้เป็นหุ้นส่วนได้ร่วมกันพิจารณาให้ความยินยอมและดำเนินการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทจำกัดตามมาตรา ๑๒๕๖/๒ หนังสือบริคณห์สนธิ ข้อบังคับ และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น พร้อมกับการขอจดทะเบียนด้วย

มาตรา ๑๒๕๖/๕ เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมหมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน

มาตรา ๑๒๕๖/๖ เมื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดแล้ว บริษัทย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมทั้งหมด

มาตรา ๑๒๕๖/๗ เมื่อจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดแล้ว หากบริษัทไม่สามารถชำระหนี้ที่รับมาจากห้างหุ้นส่วนที่แปรสภาพได้ ให้เจ้าหนี้บังคับชำระหนี้เอาจากผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนที่แปรสภาพได้ตามที่ผู้เป็นหุ้นส่วนจะต้องรับผิดชอบในหนี้ของห้างหุ้นส่วน”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) บอกกล่าวแก่ประชาชนโดยประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราวว่าห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นได้เลิกกันแล้วและให้ผู้เป็นเจ้าของหนี้ทั้งหลายยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๖ การถอนทะเบียนห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดร่าง มาตรา ๑๒๗๓/๑ มาตรา ๑๒๗๓/๒ มาตรา ๑๒๗๓/๓ และมาตรา ๑๒๗๓/๔ ในลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์



LIART

“หมวด ๖  
การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน  
ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดร่าง

มาตรา ๑๒๗๓/๑ เมื่อใดนายทะเบียนมีมูลเหตุอันควรเชื่อว่าห้างหุ้นส่วน  
จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัดใด มิได้ทำการค้าขายหรือประกอบกิจการแล้ว  
ให้นายทะเบียนมีหนังสือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เพื่อสอบถามว่า  
ยังทำการค้าขายหรือประกอบกิจการอยู่หรือไม่ และแจ้งว่าหากมิได้รับคำตอบภายในสามสิบวัน  
นับแต่วันที่ส่งหนังสือ จะได้โฆษณาในหนังสือพิมพ์เพื่อขิดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นออกเสีย  
จากทะเบียน

ถ้านายทะเบียนได้รับคำตอบจากห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นว่า ห้างหุ้นส่วนหรือ  
บริษัทมิได้ทำการค้าขายหรือประกอบกิจการแล้วหรือมิได้รับคำตอบภายในสามสิบวันนับแต่  
วันที่ส่งหนังสือ ให้นายทะเบียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราวและ  
ส่งหนังสือบอกกล่าวทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทว่า เมื่อพ้นเวลาเก้าสิบวัน  
นับแต่วันที่ส่งหนังสือบอกกล่าว ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นจะถูกขิดชื่อออกจากทะเบียน เว้นแต่  
จะแสดงเหตุให้เห็นเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒๗๓/๒ ในกรณีที่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเลิกกันแล้วและอยู่ระหว่างการ  
ชำระบัญชี หากนายทะเบียนมีมูลเหตุอันควรเชื่อว่าไม่มีตัวผู้ชำระบัญชีทำการอยู่ หรือกิจการ  
ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้ชำระสะสางตลอดแล้ว แต่ผู้ชำระบัญชีมิได้ทำรายงานการชำระบัญชี  
หรือมิได้ยื่นจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีต่อนายทะเบียน ให้นายทะเบียนมีหนังสือส่งทาง  
ไปรษณีย์ตอบรับไปยังห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และผู้ชำระบัญชี ณ สถานที่อันปรากฏเป็นสำนักงาน  
สุดท้าย แจ้งให้ดำเนินการเพื่อให้มีตัวผู้ชำระบัญชี หรือยื่นรายงานการชำระบัญชี หรือจดทะเบียน  
เสร็จการชำระบัญชี แล้วแต่กรณี และแจ้งว่าหากมิได้ดำเนินการดังกล่าวภายในระยะเวลา  
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือนั้นแล้ว จะได้โฆษณาในหนังสือพิมพ์เพื่อขิดชื่อ  
ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นออกเสียจากทะเบียน

ถ้าห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือผู้ชำระบัญชีมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลา  
ตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และ  
ส่งหนังสือบอกกล่าวทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทและผู้ชำระบัญชีว่า  
เมื่อพ้นกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือบอกกล่าว ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น  
จะถูกขิดชื่อออกจากทะเบียน เว้นแต่จะแสดงเหตุให้เห็นเป็นอย่างอื่น



มาตรา ๑๒๗๓/๓ เมื่อสิ้นกำหนดเวลาตามที่แจ้งในหนังสือบอกกล่าวตาม  
มาตรา ๑๒๗๓/๑ หรือมาตรา ๑๒๗๓/๒ แล้ว และห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือผู้ชำระบัญชีมิได้  
แสดงเหตุให้เห็นเป็นอย่างอื่น นายทะเบียนจะขีดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นออกเสียจาก  
ทะเบียนก็ได้ ในการนี้ ให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นสิ้นสภาพนิติบุคคลตั้งแต่เมื่อนายทะเบียนขีด  
ชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทออกเสียจากทะเบียน แต่ความรับผิดชอบของหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้เป็นหุ้นส่วน  
กรรมการ ผู้จัดการ และผู้ถือหุ้น มีอยู่เท่าไรก็ให้คงมีอยู่อย่างนั้น และพึงเรียกบังคับได้  
เสมือนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นยังมีได้สิ้นสภาพนิติบุคคล

มาตรา ๑๒๗๓/๔ ถ้าห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วน บริษัท ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหนี้  
ใด ๆ ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นรู้สึกว่าจะต้องเสียหายโดยไม่เป็นธรรมเพราะการที่ห้างหุ้นส่วน  
หรือบริษัทถูกขีดชื่อออกจากทะเบียน เมื่อห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วน บริษัท ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหนี้  
ยื่นคำร้องต่อศาล และศาลพิจารณาได้ความเป็นที่พอใจว่าในขณะที่ขีดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท  
ออกจากทะเบียน ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทยังทำการค้าขายหรือยังประกอบกิจการอยู่ หรือเห็น  
เป็นการยุติธรรมในการที่จะให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้กลับคืนสู่ทะเบียนก็ดี ศาลจะสั่งให้จัดชื่อ  
ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทกลับคืนเข้าสู่ทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นยังคงอยู่  
ตลอดมาเสมือนมิได้มีการขีดชื่อออกเลย โดยศาลจะสั่งและวางข้อกำหนดไว้เป็นประการใด ๆ  
ตามที่เห็นเป็นการยุติธรรมด้วยก็ได้ เพื่อให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทและบรรดาบุคคลอื่น ๆ  
กลับคืนสู่ฐานะอันใกล้เคียงที่สุดกับฐานะเดิมเสมือนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นมิได้ถูกขีดชื่อออกจาก  
ทะเบียนเลย

การร้องขอให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทกลับคืนสู่ทะเบียน ห้ามมิให้ร้องขอ  
เมื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันที่นายทะเบียนขีดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทออกจากทะเบียน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....  
นายกรัฐมนตรี

## สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์  
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ของ

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ  
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐

ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

\*\*\*\*\*

### คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ  
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นางพนมพร จันทร์กระจำง

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

#### ฝ่ายเลขานุการ

นายปัญญา ไข่เอ็ง

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง

นายขวัญชัย ปฎิมาหงส์ทอง

นิติกร ๕

นายประเสริฐ สีเลิศ

นิติกร ๕

นางสาวสุภาภรณ์ ดิ่งอินทร์

วิทยากร ๔

นางสาวสรญา โสภากเจริญวงศ์

นิติกร ๔

นางสาวจารุพร ฉันทวิเศษกุล

วิทยากร ๓

นางสาวฤทัยรัตน์ นาคเล็ก

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๓

#### ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางศุภลักษณ์ แป้นพัฒน์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

นายสุพัฒน์ โพธิ์เงิน

ในการประชุมกรรมการ

นิติกร ๓

นางสาวดวงแข กันตะโก

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๒ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๑๘๐-๑ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๑๘๑